

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ฉบับที่ ๑๑

ว่าด้วย เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

พ.ศ. ๒๕๕๕

จากเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ รวมทั้งกองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมืองสามารถพัฒนาเป็นสถาบันการเงินชุมชนในอนาคต โดยมีกระบวนการทัศน์ด้านการบริหารและการพัฒนาที่มุ่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ ที่มีรูปแบบ วิธีการคิด และมุมมองที่เปิดกว้างมีคุณธรรม และมีการเรียนรู้ร่วมกัน โดยอาศัยหลักการเอื้ออาทรในรูปแบบกัลยาณมิตร ตลอดจนมีการสร้างและพัฒนาความคิด ความเข้าใจให้เป็นระบบในลักษณะของการบูรณาการทุกเรื่องเข้าด้วยกันและสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายกองทุนในทุกระดับอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง อีกทั้งในมาตรา ๑๕ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติฯ ได้กำหนดให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการสร้างพัฒนาเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านในทุกระดับ

เพื่อให้เป็นตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติจึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๑๒) และ (๑๖) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงออกระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ. ๒๕๕๕ ไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ รักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“กองทุนหมู่บ้าน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แล้วแต่กรณี

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

“ชุมชนเมือง” หมายความว่า ชุมชนในเทศบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือเขตพื้นที่อื่น
ทั้งนี้ โดยมีขอบเขตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือคณะกรรมการ
กองทุนชุมชนเมือง แล้วแต่กรณี

“กรรมการกองทุนหมู่บ้าน” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หรือ
กรรมการในคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง แล้วแต่กรณี

“เครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน” หมายความว่า องค์กรที่เกิดจากการรวมตัวของกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมือง เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจากระดับตำบล เป็นระดับอำเภอ เป็นระดับจังหวัด
และเป็นระดับภาค

“คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน” หมายความว่า คณะกรรมการ เครือข่ายกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมืองทุกระดับ แล้วแต่กรณี

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หรือ
ประธานกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทุกระดับ แล้วแต่กรณี

“ศูนย์ประสานงานเครือข่าย” หมายความว่า ศูนย์ประสานงานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนเมืองทุกระดับ แล้วแต่กรณี

“องค์กรการเงินรายย่อย” หมายความว่า กลุ่มหรือองค์กรการเงินอื่น ๆ ในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

หมวด ๒

เครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน

ข้อ ๕ เครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน เป็นองค์กรความร่วมมือและเชื่อมโยงกันของคณะกรรมการ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในระดับต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเดียวกันด้วยการช่วยเหลือ

ซึ่งกันและกันอย่างเอื้ออาทร ผู้การเป็นสถาบันการเงินชุมชนโดยประชาชน เพื่อประชาชน ที่มีได้มุ่งหวัง หรือแสวงหากำไรในเชิงธุรกิจ

ข้อ ๖ วัตถุประสงค์ของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน มีดังนี้

(๑) เป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์และเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านทุกระดับ กองทุนหมู่บ้าน และสถาบันการเงินชุมชนที่เป็นสมาชิก ตลอดจนองค์กรการเงินรายย่อยอื่น ๆ

(๒) ให้การส่งเสริม พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของกองทุนหมู่บ้าน และสถาบันการเงินชุมชนที่เป็นสมาชิก

(๓) เชื่อมโยงกิจการการบริหารจัดการเงินทุน ระบบสวัสดิภาพ สวัสดิการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และสถาบันการเงินชุมชนที่เป็นสมาชิก ตลอดจนองค์กรการเงินรายย่อยอื่น ๆ

(๔) ร่วมมือกับทางราชการ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรเอกชน และองค์กรการเงินรายย่อยอื่น ๆ รวมทั้งภาคีต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม

(๕) ดำเนินการและประสานกับสถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา องค์กรอื่น ๆ เพื่อศึกษาค้นคว้า วิจัย และประเมินผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านที่เป็นสมาชิก และสนับสนุน ส่งเสริม ให้มีเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน และกองทุนหมู่บ้านเกิดการวิจัย วิเคราะห์ และพัฒนาตนเอง

(๖) ประสานประโยชน์และความร่วมมือระหว่างองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ในการพัฒนากองทุนหมู่บ้าน และสถาบันการเงินชุมชนที่เป็นสมาชิก ตลอดจนองค์กรการเงินรายย่อยอื่น ๆ ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

ข้อ ๗ เครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วยโครงข่าย ดังต่อไปนี้

(๑) เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับตำบล

(๒) เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอ

(๓) เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด

(๔) เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับภาค

ข้อ ๘ สนับสนุนให้มีการจัดตั้งเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับชาติในรูปแบบสมาคม ที่มีฐานะนิติบุคคลตามกฎหมายเพื่อทำหน้าที่เชื่อมโยงโครงข่าย และรองรับสถานภาพทางกฎหมาย ตลอดจนการดำเนินงานของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านในระดับต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตลอดจนนโยบายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๕ บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน มีดังนี้

(๑) เชื่อมประสานนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติสู่การปฏิบัติในการพัฒนา
กองทุนหมู่บ้าน บนพื้นฐานเศรษฐกิจชุมชน และหลักการพึ่งพาตนเอง

(๒) ถักทอเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านเป็นโครงข่าย ด้วยกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม

(๓) ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของกองทุนหมู่บ้าน เครือข่ายกองทุน
หมู่บ้าน และสถาบันการเงินชุมชน ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์

(๔) ดำเนินงานจัดทำระบบฐานข้อมูล ประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ผลความสำเร็จของ
กองทุนหมู่บ้าน

(๕) ส่งเสริม พัฒนา และเชื่อมโยงการบริหารจัดการด้านเงินทุน สวัสดิการฌาปนกิจสงเคราะห์
ระบบสวัสดิภาพ สวัสดิการของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและประชาชนในชุมชน

(๖) ดำเนินการและประสานกับสถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา องค์กรอื่น ๆ เพื่อการศึกษา
ค้นคว้า วิจัย และประเมินผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

หมวด ๓

คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน

ข้อ ๑๐ คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วย

(๑) คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับตำบล ประกอบด้วยประธานกรรมการ
หรือผู้แทนในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

(๒) คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอ ประกอบด้วยประธานกรรมการ
หรือผู้แทนในคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับตำบล

(๓) คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด ประกอบด้วยประธานกรรมการ
หรือผู้แทนในคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอ

(๔) คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับภาค ประกอบด้วยประธานกรรมการ หรือ
ผู้แทนในคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด

ข้อ ๑๑ องค์ประกอบของคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านแต่ละระดับตามข้อ ๑๐
ควรมีจำนวนที่เหมาะสมตามตำแหน่งหน้าที่ เพื่อเข้าดำรงตำแหน่งสำคัญในการบริหารเครือข่ายกองทุน

หมู่บ้าน อันได้แก่ ประธาน เลขาธิการ ทรัพย์คุณ นายทะเบียน และกรรมการในตำแหน่งอื่น ๆ โดยวิธีการตกลงร่วมกันของคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน

ข้อ ๑๒ การพ้นตำแหน่งของคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านด้วยเหตุต่อไปนี้ คือ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นจากวาระการเป็นประธานกรรมการ หรือเป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

(๔) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลายหรือถูกจำคุก ยกเว้นความผิดโดยประมาท

(๕) วิกลจริต หรือเป็นบุคคลไร้ความสามารถ

(๖) คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านจำนวนสามในสี่ มีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๑๓ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แนวทาง แผนงานและยุทธศาสตร์ การส่งเสริม พัฒนาศักยภาพ
ขีดความสามารถของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และการบริหารจัดการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน

(๒) จัดหาและจัดสรรเงินทุน ทรัพยากร รวมถึงการบริหารจัดการเงินทุนและทรัพยากรของ
เครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน

(๓) ดำเนินการและประสานการวิจัย นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานการพัฒนา
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมถึงการดำเนินงานของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน

(๔) ดำเนินการจัดประชุม การอบรม สัมมนา และเสริมสร้างการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมอื่น ๆ
แก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(๕) จัดทำระบบข้อมูล และประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(๖) จัดตั้งศูนย์ประสานงานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน

(๗) ออกระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกและการรับสมาชิก การประชุม การทำบัญชี
รายรับ-รายจ่าย ของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน

(๘) ออกระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการฌาปนกิจสงเคราะห์ของเครือข่าย
กองทุนหมู่บ้าน

(๙) การออกระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการและสวัสดิการอื่น ๆ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

หมวด ๔
การเงินและทรัพย์สิน

ข้อ ๑๔ เครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

- (๑) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้โดยปราศจากเงื่อนไข
- (๓) เงินกู้ยืม
- (๔) ดอก ผล หรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากกิจกรรมเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน
- (๕) เงินสมทบ เงินอุทิศจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก
- (๖) เงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ตามระเบียบที่เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านกำหนด

ข้อ ๑๕ เหมราชูญิกเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน มีหน้าที่เกี่ยวกับการเงินทั้งหมดของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านเป็นผู้จัดทำบัญชี รายรับ รายจ่าย บัญชีงบดุลของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน และเก็บเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านไว้เพื่อตรวจสอบ อีกทั้งจะต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน หรือผู้ทำการแทนร่วมกับเหมราชูญิกหรือผู้ทำการแทนพร้อมทั้งประทับตราของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านทุกครั้ง

ข้อ ๑๖ ผู้สอบบัญชี จะต้องไม่ใช่กรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน มีอำนาจหน้าที่เรียกเอกสารที่เกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินจากคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน และสามารถเชิญกรรมการหรือบุคลากรของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านเพื่อสอบถามเกี่ยวกับบัญชีและทรัพย์สินของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านได้

ข้อ ๑๗ กำหนดให้เดือนธันวาคมของทุกปี เป็นเดือนสิ้นปีทางบัญชีของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน

หมวด ๕
การสนับสนุนเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน

ข้อ ๑๘ กำหนดให้สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สนับสนุน และส่งเสริมเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน ดังนี้

(๑) สนับสนุน ส่งเสริมศักยภาพและขีดความสามารถของศูนย์ประสานงานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านทุกระดับ

(๒) สนับสนุน และส่งเสริมองค์ความรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนากองทุนหมู่บ้าน

(๓) สนับสนุนวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อการบริหารจัดการ และการดำเนินงานของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน

(๔) สนับสนุนงบประมาณ เพื่อการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน และกองทุนหมู่บ้าน

ข้อ ๑๕ สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการบูรณาการของหน่วยงานภาคีทั้งภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรเอกชน สนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านในทุกระดับ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๐ ในวาระเริ่มแรกให้เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านทุกระดับที่ได้จัดตั้งแล้วก่อนมีระเบียบนี้ ให้ดำเนินการเลือกคณะกรรมการตามระเบียบนี้ ให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลา ๔๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๒๑ บรรดาทรัพย์สินของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านที่เกิดขึ้นก่อนใช้ระเบียบนี้ให้ถือว่าเป็นทรัพย์สินของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านตามระเบียบนี้

ข้อ ๒๒ ภายในหนึ่งปีนับแต่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินการตามระเบียบนี้ เพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๕

สุวิทย์ คุณกิตติ

ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ